

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Ladislava Hejtmánka a soudkyň JUDr. Naděždy Treschlové a JUDr. Hany Kadaňové, Ph.D., ve věci žalobce: **xxxxxx**, proti žalované: **Univerzita Karlova v Praze**, sídlem Ovocný trh 3, Praha, o žalobě proti rozhodnutí rektora žalované ze dne 3. 7. 2014 č. j. UKRUK-5290/2014/III,

takto:

- I. Rozhodnutí rektora Univerzity Karlovy ze dne 3. 7. 2014, č. j. UKRUK-5290/2014/III, a rozhodnutí děkana Matematicko-fyzikální fakulty Univerzity Karlovy ze dne 22. 4. 2014, č. j. Stud/Vše/635, jsou nicotná.
- II. Žalovaná je povinna do 1 měsíce od právní moci tohoto rozsudku zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení 3 000 Kč.

Odůvodnění

I. Předmět řízení

[1] Rozhodnutím děkana Matematicko-fyzikální fakulty Univerzity Karlovy (dále jen „MFF UK“) ze dne 22. 4. 2014, č. j. Stud/Vše/635 (dále též „rozhodnutí děkana“), byl žalobci stanoven termín opětovného zápisu do studia po ukončení přerušení studia od 25. do 30. září 2014 v úředních hodinách na studijním oddělení. Žalobce podal žádost o přezkum tohoto rozhodnutí, o níž rozhodl rektor žalované žalobou napadeným rozhodnutím tak, že žádost zamítl a rozhodnutí děkana potvrdil.

II. Předchozí řízení a související rozhodnutí

[2] Rozhodnutím ze dne 10. 4. 2012, č. j. Stud/Vše/484 (dále též „**rozhodnutí o přerušení studia**“), děkan MFF UK na žádost žalobce ze dne 5. 4. 2012 žalobci přerušil studium ve studijním programu matematika ode dne právní moci tohoto rozhodnutí do 30. 9. 2012. Nejpozději 7 dní před ukončením přerušení studia se žalobce měl dostavit na studijní oddělení k opětovnému zápisu. V rozhodnutí byl žalobce poučen o možnosti podat žádost o přezkoumání tohoto rozhodnutí.

[3] Rozhodnutím ze dne 9. 10. 2012, č. j. Stud/Vše/1821 (dále též „**rozhodnutí o prodloužení přerušení studia**“), rozhodl děkan MFF UK na žádost žalobce ze dne 3. 10. 2012 tak, že žalobci prodloužil přerušení studia ve studijním programu matematika od 1. 10. 2012 do 28. 9. 2013. Nejpozději 7 dní před ukončením přerušení studia se žalobce měl dostavit na studijní oddělení k zápisu. V rozhodnutí byl žalobce poučen o tom, že proti tomuto rozhodnutí není opravný prostředek přípustný.

[4] Žalobou ze dne 22. 12. 2012 napadl žalobce u zdejšího soudu rozhodnutí o prodloužení přerušení studia. V žalobě namítal porušení § 54 odst. 2 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách (dále jen „zákon o vysokých školách“), neboť mu bylo uloženo, aby se dostavil k zápisu před ukončením přerušení studia. Zároveň napadal chybné poučení, neboť proti rozhodnutí o prodloužení přerušení studia měl mít možnost podat opravný prostředek. Uvedené řízení bylo vedeno pod sp. zn. 10 A 195/2012.

[5] Rektor následně vydal rozhodnutí ze dne 13. 2. 2013, č. j. 952/13/III/Ká (dále též „**první rozhodnutí rektora**“), kterým změnil druhou větu výroku rozhodnutí o prodloužení přerušení studia tak, že termín opětovného zápisu do studia stanovil po uplynutí doby, na kterou bylo studium přerušeno, do 11. 10. 2013. Rektor v rozhodnutí uvedl, že vyhodnotil žalobu, kterou mu zaslal zdejší soud v rámci soudního řízení k vyjádření, jako včasnou žádost o přezkoumání druhé věty výroku rozhodnutí o prodloužení přerušení studia. S odkazem na zásadu procesní ekonomie proto žalobou napadené rozhodnutí i prodloužení přerušení studia sám přezkoumal.

[6] Usnesením ze dne 23. 8. 2013, č. j. 10A 195/2012-26, zdejší soud žalobu ze dne 22. 12. 2012 na základě § 46 odst. 5 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), odmítl a věc postoupil žalované k dalšímu řízení. Soud dospěl k závěru, že žalobce byl v rámci rozhodnutí o prodloužení přerušení studia nesprávně poučen o opravném prostředku. O žádosti žalobce měl rozhodovat děkan a o opravném prostředku rektor, pokud by děkan v rámci autoremedury sám své rozhodnutí nezměnil nebo nezrušil (čl. 5, čl. 15 odst. 5, čl. 16 odst. 1 a 4 Studijního a zkušebního řádu Univerzity Karlovy v Praze, dále jen „SZŘ UK“). Zároveň soud poukázal na nesprávný postup rektora, pokud na pozadí probíhajícího soudního řízení vydal rozhodnutí, aniž by o svém záměru informoval dle § 62 s. ř. s. soud. Navíc uspokojení žalobce podle uvedeného ustanovení nebylo možné, protože v daném soudním řízení existovaly neodstranitelné nedostatky podmínek řízení a použitím tohoto postupu by byl žalobce zkrácen o jeden stupeň správního řízení.

[7] Na základě postoupené žaloby rektor žalované nakonec rozhodnutím ze dne 3. 3. 2014, č. j. 952/13/III/Ká, rozhodl podle čl. 6 odst. 3 Statutu Univerzity Karlovy v Praze (dále jen „statut“) a dle § 68 odst. 4 zákona o vysokých školách, ve spojení s čl. 16 odst. 4 SZŘ UK a § 66 odst. 1 písm. g) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „s. ř.“), ve věci

žalobce tak, že první rozhodnutí rektora zrušil (1. výrokem), rozhodnutí o prodloužení přerušení studia zrušil (2. výrokem) a řízení o prodloužení přerušení studia zastavil z důvodu, že se žádost stala bezpředmětnou, neboť žalobce požádal o prodloužení přerušení studia do 28. 9. 2013 a o další prodloužení přerušení studia nepožádal. Jelikož rozhodnutí o prodloužení přerušení studia nenabývalo právní moci, rektor v odůvodnění rozhodnutí uložil děkanovi, aby stanovil žalobci nový termín opětovného zápisu do studia po skončení přerušení studia. Děkan MFF UK následně vydal rozhodnutí, kterým žalobci stanovil termín opětovného zápisu do studia, a to od 25. do 30. září 2014 v úředních hodinách na studijním oddělení MFF. K žádosti žalobce o přezkum tohoto rozhodnutí děkana rozhodl rektor žalované rozhodnutím napadeným žalobou v nyní posuzované věci.

[8] Rozsudkem ze dne 21. 11. 2017, č. j. 5 A 82/2014-55, zdejší soud rozhodl o žalobě žalobce proti rozhodnutí rektora ze dne 3. 3. 2014, č. j. 952/13/III/Ká, tak, že toto rozhodnutí je ve výroku 1. nicotné, a ve výroku 2. toto rozhodnutí pro nezákonnost zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení.

III. Argumentace žalobce

[9] Žalobce má za to, že napadené rozhodnutí žalované je nezákonné, neboť v něm nebyly uvedeny právní předpisy, které mohly založit právo rektora rozhodnout o opravném prostředku proti rozhodnutí děkana. Uvádí, že ode dne 12. 4. 2012 není studentem MFF UK, rektor žalované proto nemohl rozhodnutí děkana přezkoumávat na základě § 68 odst. 4 zákona o vysokých školách. Vzhledem k tomu, že k opětovnému zápisu žalobce do studia dosud nedošlo, děkan MFF UK mohl podle jeho názoru rozhodovat pouze ve věci přerušení studia žalobce podle § 54 a § 56 odst. 3 zákona o vysokých školách, rektor žalované pak byl oprávněn rozhodnutí ve věci přerušení studia žalobce přezkoumávat podle § 50 odst. 7 zákona o vysokých školách. Žalobce z uvedeného dovozuje, že napadené rozhodnutí žalované je nicotné.

[10] Žalobce dále namítá, že rektor žalované se v napadeném rozhodnutí nevypořádal s jeho námitkou, že právo na opětovný zápis není nijak časově omezeno a ani zákon o vysokých školách neumožňuje vnitřním předpisem právo na opětovný zápis jakkoli časově vymezit. Argumentaci uvedenou v napadeném rozhodnutí, že stanovení termínu pro opětovný zápis do studia po ukončení přerušení studia plyne ze SZŘ UK, považuje žalobce za nedostatečnou. Z tohoto důvodu považuje žalobce napadené rozhodnutí za nepřezkoumatelné.

[11] Žalobce má za to, že ze SZŘ UK (čl. 5 odst. 7, čl. 4 odst. 6) nelze dovodit, že by lhůta pro opětovný zápis byla časově omezená, resp. tento závěr nemůže z uvedeného předpisu vyplynout, neboť ze zákona o vysokých školách vyplývá (§ 54 odst. 2), že právo na opětovný zápis je časově neomezené. Podle žalobce může vysoká škola časově omezit právo uchazeče na zápis do studia podle § 51 odst. 1 zákona o vysokých školách. Pokud by zákonodárce chtěl nějak omezit právo na opětovný zápis do studia, pak by to do zákona o vysokých školách stanovil, event. by umožnil vysoké škole lhůtu pro opětovný zápis omezit.

[12] Pokud se v napadeném rozhodnutí uvádí, že žalobce má možnost po opětovném zápisu do studia požádat děkana MMF UK o povolení přerušení studia, žalobce k tomu uvádí, že pokud by se opětovně zapsal do studia, pak by měl podle čl. 5 odst. 2 věty druhé SZŘ UK právo na přerušení studia až poté, kdy by prokázal splnění povinností v daném úseku studia.

[13] Ve lhůtě pro podání žaloby žalobce doplnil žalobu o popis postupu ve věci prodloužení přerušení svého studia, jenž předcházel vydání napadeného rozhodnutí, ocitoval vybraná ustanovení zákona o vysokých školách, SZŘ UK a zopakoval již v žalobě uvedenou argumentaci. Nadto uvedl, že podle § 54 odst. 4 věty druhé zákona o vysokých školách vzniká osobě právo na opětovný zápis uplynutím doby, na kterou bylo studium přerušeno. Žalobce se domnívá, že o termínu opětovného zápisu do studia není nutné vůbec rozhodovat, neboť právo na opětovný zápis je časově neomezené. Vydáním napadeného rozhodnutí bylo žalobci upřeno právo na opětovný zápis do studia.

IV. Vyjádření žalované

[14] Žalovaná ve svém vyjádření k žalobě uvedla, že napadené rozhodnutí je plně v souladu s právem. Upravuje-li § 51 odst. 1 zákona o vysokých školách zápis uchazeče do studia tak, že sdělením rozhodnutí o přijetí ke studiu vzniká uchazeči právo na zápis do studia, přičemž uchazeči se zapisují ve lhůtě stanovené vysokou školou nebo její součástí, pak výkladem *a minori ad maius* je nutno dojít k závěru, že vysoká škola stejným způsobem stanoví i lhůtu k zápisu pro osoby, které mají studium přerušeno.

[15] Žalovaná má za to, že pokud je vysoká škola oprávněna stanovit lhůtu k zápisu do studia a na základě tohoto zápisu se uchazeč stane studentem (§ 61 odst. 1 zákona o vysokých školách), může logicky stanovit lhůtu k zápisu do studia osobě, která se již studentem stala, a bylo jí studium přerušeno. Je-li vysoká škola oprávněna stanovit podmínky, za nichž je možné se zapsat ke studiu dříve, než uplyne doba, na kterou bylo studium přerušeno, je logicky oprávněna stanovit i podmínky, za nichž se zapisuje do studia i osoba po uplynutí doby studia, na kterou jí bylo studium přerušeno.

[16] Žalovaná uvádí, že žalobce není nucen se do studia opětovně zapsat, studium na vysoké škole je dobrovolné. V souladu s právem žalobce zapsat se opětovně po uplynutí doby, na kterou bylo studium přerušeno, do studia, mu vysoká škola stanovila lhůtu k opětovnému zápisu. Zákon o vysokých školách nedává osobám, jimž bylo studium přerušeno, neomezené právo na opětovný zápis. Každá osoba má po uplynutí doby, na níž jí bylo studium přerušeno, svá práva a tomu odpovídající povinnosti. Ze zákona o vysokých školách (54 odst. 1, 61 odst. 1) a ze SZŘ UK (čl. 5 odst. 7) plyne, že při povolení přerušení studia je nutné stanovit termín opětovného zápisu do studia. Pro případ nezapsání v daném termínu a ani v náhradním termínu je (podle čl. 4 odst. 6 SZŘ UK) stanoveno jako následek ukončení studia.

[17] Žalovaná dodává, že žalobce byl do studia přijat a podle § 63 odst. 2 zákona o vysokých školách je povinen dodržovat vnitřní předpisy vysoké školy. Žalobci bylo studium přerušeno na jeho žádost, o další případné přerušení studia neprojevil zájem. Děkan i rektor byli oprávněni v případě žalobce rozhodnout podle § 68 zákona o

vysokých školách, děkan měl povinnost stanovit žalobci termín opětovného zápisu do studia, a to i z důvodu zachování a ochrany práv žadatele s přihlédnutím k tomu, že studijní programy a obory nejsou akreditovány na dobu neurčitou. Napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem a je řádně odůvodněno, odkaz na předpisy, které rektorovi zakládají právo rozhodnout o oprávněném prostředku proti rozhodnutí děkana, je v něm uveden. Žalovaná proto navrhla, aby byla žaloba zamítnuta jako nedůvodná.

V. Vlastní posouzení věci

[18] Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v rozsahu uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.), a vycházel přitom ze skutkového i právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).

[19] Soud o věci samé rozhodl bez nařízení jednání (ust. § 76 odst. 2 s. ř. s.), protože shledal napadené rozhodnutí rektora žalované i jemu předcházející rozhodnutí děkana MMF UK nicotným; k tomu dospěl na základě následujících důvodů.

[20] Námitkou žalobce, že napadené rozhodnutí je stiženo nicotností, bylo třeba se zabývat především, neboť tato vada by vylučovala jeho další věcný přezkum. Ostatně tímto typem vady napadeného rozhodnutí má soud povinnost se zabývat i bez návrhu (§ 76 odst. 2 s. ř. s.).

[21] Nicotnost správního rozhodnutí je vymezena v § 77 odst. 1 s. ř. Vedle rozhodnutí vydaného věcně nepřislušným (prvostupňovým) správním orgánem je nicotným rovněž (zejména) takové rozhodnutí, které trpí vadami, jež je činí zjevně vnitřně rozporným nebo právně či fakticky neuskutečnitelným, anebo jinými vadami, pro něž je nelze vůbec považovat za rozhodnutí správního orgánu, které by mohlo vyvolat příslušné právní následky. Nicotné rozhodnutí trpí vadami, které ve svém důsledku způsobují neexistenci rozhodnutí. Podle rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 7. 2005, č. j. 6 A 76/2001-96 (publ. pod č. 793/2006 Sb. NSS) je nicotným takový správní akt, „*který trpí natolik intenzivními vadami, že jej vůbec za rozhodnutí ani považovat nelze. Takovými vadami jsou např. absolutní nedostatek pravomoci, absolutní nepřislušnost rozhodujícího správního orgánu, zásadní nedostatky projevu vůle vykonavatele veřejné správy (absolutní nedostatek formy, neurčitost, nesmyslnost), požadavek plnění, které je trestné nebo absolutně nemožné, uložení povinnosti nebo založení práva něčemu, co v právním smyslu vůbec neexistuje, či nedostatek právního podkladu k vydání rozhodnutí*“ (obdobně srov. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2013, č. j. 7 As 100/2010-65, publ. pod č. 2837/2013 Sb. NSS).

[22] Pro posouzení otázky, zda napadené rozhodnutí rektora žalovaného a jemu předcházející rozhodnutí děkana MFF UK, jímž byl žalobci stanoven termín opětovného zápisu do studia, netrpí nicotností, je nutno navázat na závěry zdejšího soudu, uvedené v rozsudku ze dne 21. 11. 2017, č. j. 5 A 82/2014-55, kterým rozhodl o žalobě žalobce proti rozhodnutí rektora ze dne 3. 3. 2014, č. j. 952/13/III/Ká. Toto rozhodnutí rektora totiž bylo podkladem pro nyní napadené rozhodnutí rektora žalované, resp. jemu předcházejícího rozhodnutí děkana MFF UK. Jak bylo uvedeno výše, naposled uvedeným

rozsudkem zdejšího soudu bylo vysloveno, že rozhodnutí rektora ze dne 3. 3. 2014, č. j. 952/13/III/Ká, je ve výroku 1. nicotné, a ve výroku 2. soud toto rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení.

[23] Zdejší soud v odůvodnění tohoto rozsudku uvedl, že 1. výrok napadeného rozhodnutí je nicotný, jelikož jím rektor zrušil své první rozhodnutí, které samo bylo nicotné. *„(J)akékoli vydané správní rozhodnutí je možné změnit nebo zrušit pouze pořadem zákona. Pokud již žalobce napadl uvedené rozhodnutí žalobou v řízení vedeném u zdejšího soudu pod sp. zn. 10A 195/2012, bylo nutné primárně postupovat podle s. ř. s., případně by byly představitelné i jiné zákonné postupy podle zákona o vysokých školách nebo s. ř. (např. přezkumné řízení dle § 94 a násl. s. ř. do 31. 8. 2016 ve spojení s § 180 s. ř.). Zcela chybný však byl aktivistický postup, (...) pokud rektor vyhodnotil žalobu, kterou mu zaslal zdejší soud, nikoli žalobce, jako žádost o přezkoumání rozhodnutí o prodloužení přerušení studia a sám ve věci rozhodl. Předně tím nerespektoval žalobcovu vůli podat žalobu k soudu, zároveň sám fakticky postupoval dle § 46 odst. 5, případně dle § 62 s. ř. s., ačkoli k aplikaci daných ustanovení je oprávněn pouze na základě rozhodnutí, popř. pokynu soudu. Rektor tak (...) rozhodl o opravném prostředku, který nebyl podán (byla podána žaloba, která pravomoc rektora rozhodnout o opravném prostředku založila až v souvislosti s právní mocí usnesení zdejšího soudu ze dne 23. 8. 2013, č. j. 10A 195/2012-26). Rozhodl-li rektor o nepodaném opravném prostředku (tj. v době svého rozhodování o neexistující žádosti o přezkoumání rozhodnutí dle § 68 odst. 4 zákona o vysokých školách, ve znění do 31. 8. 2016), bylo jeho první rozhodnutí nicotné. Pokud rektor zrušil své první rozhodnutí 1. výrokem napadeného rozhodnutí, je tento výrok rovněž nicotný (...).“*

[24] Výrok 2. napadeného rozhodnutí shledal zdejší soud v citovaném rozsudku nezákonným, neboť rektor zrušil i první část výroku, kterou žalobce nenapadal a již mu bylo vyhověno, čímž rektor překročil rámec žalobcových námitek, aniž by pro to uvedl nějaký zákonný důvod. Další pochybení shledal soud v tom, že rektor zrušil rozhodnutí o prodloužení přerušení studia a související řízení zastavil; *„tím docílil toho, že po jeho zásahu zůstalo jako jediné účinné rozhodnutí původní rozhodnutí o přerušení studia. Jelikož dané rozhodnutí nikdo nenapadl, v rámci zásady presumpce správnosti správního rozhodnutí je závazné a vyvolává i nadále účinky, a to i ve vztahu k opětovnému zápisu do studia. Pokud tedy rektor k 3. 3. 2014 zastavil řízení o prodloužení přerušení studia a žalobce se měl na základě rozhodnutí o přerušení studia zapsat do studia v době nejpozději 7 dní před 30. 9. 2012, rektor tím reálně vyloučil jeho možnost se opětovně do studia zapsat.“*

[25] V odůvodnění rozsudku ze dne 21. 11. 2017, č. j. 5 A 82/2014-55, zdejší soud dále uvedl, že pokud rektor v odůvodnění rozhodnutí ze dne 3. 3. 2014, č. j. 952/13/III/Ká uložil děkanovi povinnost, aby rozhodnutím stanovil žalobci nový termín opětovného zápisu do studia po ukončení přerušení studia, takový procesní postup není možný. *„Každé řízení před orgány veřejné moci má pevně stanovený začátek a konec (srov. § 9 s. ř.). Řízení o žádosti je zahajováno podáním žádosti u příslušného správního orgánu (srov. § 44 odst. 1 s. ř.) a je standardně ukončeno buď vydáním meritorního rozhodnutím ve věci, kterým je rozhodnuto o předmětu žádosti (srov. § 67 a násl. s. ř.), nebo procesního rozhodnutí, kterým je řízení z různých důvodů ukončeno, aniž by bylo rozhodnuto o předmětu žádosti (srov. § 66 s. ř.). U předmětu řízení, který je dělitelný, jsou představitelné různé kombinace věcného a procesního rozhodnutí, ale přitom je vždy nutné vyčerpat celý předmět podané žádosti. V nyní*

posuzovaném případě bylo řízení zahájeno žalobcovou žádostí ze dne 3. 10. 2012 o prodloužení přerušení studia. Žalovaná měla povinnost předmět řízení vyčerpat tím, že by o žádosti rozhodla, nebo měla řízení zastavit, pokud by pro to byly splněny zákonné důvody. Rektor však zvolil v rozporu s platnou právní úpravou kombinaci obou vyústění řízení tím, že sice řízení zastavil, ale zároveň uložil, byť v odůvodnění, děkanovi povinnost vydat rozhodnutí o stanovení nového termínu pro zápis do studia, což znamená, že mu uložil povinnost rozhodnout o části věci. Soud v takovém postupu shledal pochybení, protože právním názorem je možné zavázat podřízený správní orgán jen pro další řízení, nikoli mimo rámec jakéhokoli řízení (srov. jednotlivé varianty § 90 správního řádu).“

[26] Z uvedené argumentace, od níž není důvod se pro rozhodnutí o této věci odchýlit, vyplývá, že rozhodnutí děkana MFF Univerzity Karlovy, kterým byl na základě příkazu uvedeném v odůvodnění rozhodnutí rektora ze dne 3. 3. 2014, č. j. 952/13/III/Ká, žalobci stanoven termín opětovného zápisu do studia po ukončení přerušení studia od 25. do 30. září 2014, jakož i rozhodnutí rektora žalované o přezkumu tohoto rozhodnutí děkana, bylo vydáno mimo rámec řízení o prodloužení přerušení studia, o nějž žalobce původně požádal. Tím žalovaná vykročila z mezí svých pravomocí. Napadené rozhodnutí děkana totiž nemělo být vůbec vydáno, neboť za situace, kdy dosud nebylo v souladu se zákonem rozhodnuto o žádosti žalobce ze dne 3. 10. 2012 o prodloužení přerušení studia, neexistoval pro jeho vydání zákonný právní podklad.

[27] Vzhledem k závěru o nicotnosti napadených rozhodnutí je vyloučen jejich věcný přezkum. Městský soud nicméně považuje za vhodné z hlediska dalšího postupu žalované, jejímž úkolem nyní je řádně ukončit řízení ve věci žádosti žalobce ze dne 3. 10. 2012 o prodloužení přerušení studia a vydat v této věci zákonné rozhodnutí, stručně se vyjádřit k námitce žalobce, že vysoká škola není oprávněna omezit právo stěžovatele na opětovný zápis do studia po jeho přerušení tím, že stanoví lhůtu, v níž je třeba se opět do studia zapsat. S názorem žalobce na neomezitelnost práva na opětovný zápis do studia se nelze ztotožnit.

[28] Věcná příslušnost vysokých škol je vymezena zákonem o vysokých školách. Tento zákon umožňuje vysokým školám vydávat vnitřní předpisy (§ 6 odst. 2 a § 17), mezi nimi i studijní a zkušební řád. Zákonnou úpravu otázek přerušení studia obsahuje zákon o vysokých školách v ust. § 54 (ve znění účinném do 31. 8. 2016), který je z hlediska systematiky tohoto zákona zařazen do části páté („Studium na vysoké škole“).

[29] Podle § 54 odst. 1 zákona o vysokých školách: „*Studium ve studijním programu může být za podmíněk stanovených studijním a zkušebním řádem i opakovaně přerušeno. Studijní a zkušební řád stanoví nejdelší celkovou dobu přerušení studia.*“

[30] Podle § 54 odst. 4 zákona o vysokých školách: „*V době přerušení studia není osoba studentem. Uplynutím doby, na kterou bylo studium přerušeno, vzniká osobě právo na opětovný zápis do studia. Vysoká škola stanoví podmínky, za nichž se osoba v uznané době rodičovství může opětovně zapsat ke studiu dříve, než uplyne doba, na kterou bylo studium přerušeno.*“

[31] Podle § 56 odst. 3 zákona o vysokých školách: „**O (...) přerušení studia podle § 54 rozhodují orgány uvedené v § 50 odst. 2 a 3, na rozhodování se vztahuje § 50 odst. 4 až 7 obdobně.**“

[32] Podle § 50 odst. 2 zákona o vysokých školách: „**O přijetí ke studiu ve studijním programu, který uskutečňuje fakulta, rozhoduje děkan fakulty. O přijetí ke studiu ve studijním programu, který uskutečňuje vysoká škola, rozhoduje rektor.**“

[33] Podle § 50 odst. 7 zákona o vysokých školách: „**Uchazeč může požádat o přezkoumání rozhodnutí. Žádost se podává orgánu, který rozhodnutí vydal, ve lhůtě 30 dnů ode dne jeho doručení; zmeškání této lhůty lze ze závažných důvodů prominout. Jestliže je tímto orgánem děkan, může sám žádosti vyhovět a rozhodnutí změnit, jinak ji předá k rozhodnutí rektorovi. Rektor změní rozhodnutí, které bylo vydáno v rozporu se zákonem, vnitřním předpisem vysoké školy nebo její součástí nebo podmínkami stanovenými podle § 49 odst. 1 a 3. Jinak žádost zamítne a původní rozhodnutí potvrdí.**“

[34] Nicméně i část šestá zákona o vysokých školách (s označením „Studenti“) obsahuje ustanovení, které se týká rozhodování ve věci přerušení studia.

[35] Podle § 68 odst. 3 písm. c) zákona o vysokých školách: „**Rozhodnutí ve věcech povolení přerušit studium, musí být vyhotoveno písemně, musí obsahovat odůvodnění a poučení o možnosti podat žádost o přezkoumání a musí být studentovi doručeno do vlastních rukou....**“

[36] Podle § 68 odst. 4 zákona o vysokých školách: „**Student může do 30 dnů ode dne, kdy mu bylo rozhodnutí podle odstavce 3 doručeno, požádat o přezkoumání rozhodnutí; zmeškání této lhůty lze ze závažných důvodů prominout. Žádost se podává orgánu, který rozhodnutí vydal. Jestliže je tímto orgánem děkan, může sám žádosti pouze vyhovět a rozhodnutí změnit nebo zrušit, jinak ji předá k rozhodnutí rektorovi. Rektor změní nebo zruší rozhodnutí, které bylo vydáno v rozporu se zákonem, vnitřním předpisem veřejné vysoké školy nebo její součástí....**“

[37] Žalovaná upravila záležitosti týkající se přerušení studia rovněž v čl. 5 SZŘ UK, relevantní je odst. 7: „**Uplynutím doby, na kterou bylo studium přerušeno, vzniká tomu, jemuž bylo studium přerušeno, právo na opětovný zápis do studia; pominou-li důvody pro přerušení studia, může děkan na písemnou žádost toho, jemuž bylo studium přerušeno, ukončit přerušení studia i před uplynutím stanovené doby přerušení studia. Pokud se v daném termínu nezapiše, postupuje se jako v čl. 4 odst. 6.**“

[38] Podle čl. 4 odst. 6 SZŘ UK: „**Pokud se student v daném termínu nezapiše do příslušného úseku studia, zveřejní fakulta na úřední desce výzvu, aby se dostavil k zápisu v náhradním termínu; tato výzva musí být zveřejněna nejpozději deset pracovních dnů před tímto termínem. Pokud se student nezapiše ani v náhradním termínu, posuzuje se tato skutečnost tak, že nastal případ uvedený v čl. 12 odst. 1 písm. b). Toto ustanovení se nepoužije tehdy, nedostavil-li se student k zápisu v náhradním termínu ze závažných důvodů.**“

[39] Nutno připustit, že zákonná právní úprava je poněkud nepřehledná v tom, že oprávnění vysoké školy, resp. jejích orgánů, rozhodovat ve věci přerušení studia, se

částečně duplují. Tato skutečnost však nemá dopady na závěr, že právo na opětovný zápis do studia po ukončení přerušení studia, jak jej zaručuje zákon o vysokých školách v § 54 odst. 4, lze bezpochyby v rámci zákonných kompetencí svěřených vysokým školám v oblasti přístupu ke vzdělání a průběhu vzdělávání přiměřeným způsobem omezit. Toto omezení, které je v souladu se smyslem institutu přerušení studia (na určitou omezenou dobu), zřetelně vyplývá z vnitřního předpisu žalované, konkrétně z čl. 5 odst. 7 SZŘ, který počítá se stanovením termínu pro opětovný zápis do studia, k němuž bude zpravidla přístupováno v rámci rozhodnutí o povolení přerušení studia, resp. (jako tomu je ve věci žalobce) v rámci rozhodnutí o povolení prodloužení přerušení studia (k rozhodovací činnosti vysokých škol v oblastech jejich působení viz též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 12. 2011, č. j. 4 As 26/2011-176.).

[40] Omezení práva na opětovný zápis do studia po jeho přerušení tím, že je stanoven konkrétní (ev. i náhradní) termín, v němž je student povinen dostavit se k zápisu, když při porušení této povinnosti může dojít k ukončení jeho studia, je akceptovatelnou a logickou podmínkou přístupu k dalšímu studiu, resp. k jeho pokračování, na konkrétní vysoké škole. Ostatně, pokud by soud přisvědčil názoru žalobce, že právo na opětovný zápis do studia je časově neomezené, resp. neomezitelné, fakticky by bylo časově neomezené i přerušení studia, neboť namísto formálně stanoveného termínu ukončení přerušení studia by reálné ukončení tohoto přerušení záviselo na libovůli osoby, jíž bylo studium přerušeno, do studia opět nastoupit; to je nepřijatelné nejen z hlediska elementární právní jistoty vysokých škol jakožto poskytovatelů vzdělání, ale rovněž z hlediska studentů, resp. osob, jimž bylo studium přerušeno, a to s ohledem na případné úpravy akreditovaných vzdělávacích programů a oborů v čase. Uvedený závěr je podle názoru zdejšího soudu bezesporu akceptovatelný i prismatem práva na přístupu ke vzdělání (čl. 33 odst. 1 Listiny základních práv a svobod).

VI. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[41] Soud dospěl k závěru, že žaloba je důvodná, neboť napadené rozhodnutí rektora žalované, stejně jako jemu předcházející rozhodnutí děkana, jímž byl žalobci stanoven termín opětovného zápisu do studia po ukončení přerušení studia, trpí nicotností ve smyslu § 76 odst. 2 soudního řádu správního, neboť byly vydány libovolně, mimo žalobcem zahájené (a dosud neukončené) řízení. V dalším řízení je žalovaná vázána právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).

[42] O nákladech řízení soud rozhodl na základě § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Na nákladech řízení žalobce zaplatil k výzvě soudu celkem 4 000 Kč, z čehož tvoří 3 000 Kč poplatek za žalobu a 1 000 Kč poplatek za návrh na přiznání odkladného účinku. S návrhem na přiznání odkladného účinku žalobě žalobce úspěšný nebyl (tento návrh byl usnesením ze dne 12. 9. 2014, č. j. 6 A 164/2014-20, zamítnut), a proto nelze poplatek za tento návrh považovat za důvodně vynaložený. V řízení o žalobě měl však žalobce plný úspěch, a proto soud rozhodl, že žalovaná je povinna zaplatit žalobci 3 000 Kč za zaplacený soudní poplatek [položka 18 bod 2 písm. a) sazebníku poplatků k zákonu č. 549/1991 Sb., o

soudních poplatcích], a to do 1 měsíce od právní moci tohoto rozsudku. Jiné náklady žalobce netvrdil ani nedoložil.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou (2) týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 25. ledna 2018

JUDr. Ladislav Hejtmánek v.r.
předseda senátu